

СВОБОДА **СВОБОДА**
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW: (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожен зміну адреси — \$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Криза преси в Росії

„Нью Йорк Таймс“ з 20-го лютого 1992 року приніс цікавий допис з Москви про важку кризу, яку переживає тепер численна російська преса. Головна причина — страшенне подорожіння видавничих коштів при переході з контрольованої системи економіки на вільний ринок. Як на іронію — підкреслює названий поважний американський щоденник — деякі з отих російських часописів планують помагати підрізувати комуністичний монополі влади і в теорії сприяли економічній реформі. Але ні один з отих редакторів та адміністраторів не сподівався, що ціна однієї тонни паперу підскочить із 300 рублів до 13,000 карбованців. Багатократно зросли ціни на все, що пов'язане з виданням часопису — від чорнила до транспорту. Внаслідок такої для часописних видавництв катастрофальної зміни відносин — одні часописи скорочують число своїх сторінок, інші зникають, інші з'являються рідкіше, іншим грозить непередбачена смерть. „Нью Йорк Таймс“ називає різні такі щоденники і періодики, які опинилися у важкій ситуації: мусять пропагувати демократію і підтримувати економічну реформу президента Єльцина та водночас із смутком згадують час, коли не було демократичної свободи слова і друку, але був державний приділ паперу й увесь персонал був на етапі держави з її ненависницьким комуністично-диктаторським режимом.

Кожна колишня комуністична країна — еизволившись з-під партійної диктатури дорого платить за свою свободу — бо упадок комунізму автоматично потягає за собою упадок партійно-державної контролю над всією продукцією і розподілом, — а зміна цієї системи мусять переходити по черзі стадію дорожнечі, харчової кризи, труднощів засвоїти собі хист приватної заробіткової праці, приватної торгівлі та будівництва всього буденного життя на бюджеті з рівноваженням видатків і прибутку. Шокаючи виходу з цієї кризи — читаємо — деякі московські часописи звернулися до Уряду з прсьбою прийти їм з допомогою і сподіваються, що Борис Єльцин проголосить декретом полегші для газет при купні паперу й іншого вираду. Найкраще виходять ті часописні видавництва, які ще за комуністичної диктатури не узаалежнювали цілком від партійно-державного апарату, а нав'язали зв'язки з постачальниками паперу поза бюрократичним державним апаратом.

Кореспондент „Нью Йорк Таймс“ твердить, що подібна ситуація існує у всіх колишніх республіках СРСР, тепер усамотійнених. Трохи так, а трохи ні. Тимамо, що ще рік-два тому, отже далеко перед історичним минулобудневим референдумом, приїздили до Нью Йорку культурні діячі з України і в розмовах із ними ми запитували, що їм найбільше на потребу. Вони відповідали: „Машини, друкарні, комп'ютери“.

Коли була мова про можливість замовлення від Фінляндії транспорту паперу для друку шкільних підручників — в Україні, можна було почути відповідь: „Ми з папером якось даємо собі раду“. Ми тут, в Америці чи Канаді, не маємо уявлення, якими штурдними способами наші земляки в Україні „дають собі раду“. Наприклад: ми бачили на телевізійних екранах масові демонстрації у Москві з криками проти Єльцина і з масою червоних прапорів — в наслідок дорожнечі і відсутності краму у крамницях. В Україні цього нема. Чуємо, що в Україні, правда є лиш примітивний харч, як картопля, буряки, капуста, але якось „дають собі раду“, не вмирають з голоду, не демонструють і свідомі, що в два місяці після референдуму держава ставить щойно перші кроки. Якщо газети в Україні зменшують свій великий формат і якщо їх число тимчасово зменшиться — не буде катастрофи. Покищо й такої редукції нема — це добрий знак тугости української також у ділянці преси.

З усіх ділянок культури — преса найбільш „людська“, сучасний культурній людині потрібна, як хліб насущний. Розмірнію недавня історія української преси — від „Зорі Галицької“ у половині минулого сторіччя, така страждальна, як історія нашого народу. Маючи повну свободу, свободна від будь-якої політичної цензури, преса в Україні напевне перемаже всі теперішні труднощі, так, як тамашні наші земляки під своїм законним проводом — перемажуть ці зрозумілі перешкоди.

Хіба ж не московська імперія винна в тому, що родючі землі середньої Азії вкриваються, наче снігом, сучасною сіллю осушеного безгосподарністю Аральського моря? Чи, може, це не Москва за три десятиліття перетворила квітучі степи Казахстану, призначені самою природою не для рільництва, а для кочового тваринництва, на безгумусні, отже безплідні землі? Безплідні навіть для трав, не лише для пшениці. І це на таких велетенських просторах, на яких могла б вміститися Європа — хіба, що без України й Росії. Зрештою чи не московський імперіалізм започаткував першу в Європі пустелю? А така вже й справді з'явилася на північний захід від Каспійського моря, в калмицьких степах. Тепер степів немає — з'явилася те, що можна назвати прообразом майбутнього Казахстану — пустеля, де неспроможна прогудуватися навіть невібаглива вілва. Тварини вмирають з голоду, колгоспи самоліквідуються, люди покидають колись благословенні простори, бо там народжується Європейська Сагара. А хіба чорнобильське лихо не кикує нам не московськими мовновладцями?

Всі ці мотиви хвилювали прем'єрів Співдружності, хоч вони, можливо, й не висловили своїх найголовніших резонів. З другого боку, і командування збройних сил СНД, і керівники Росії оперували евфемізмами: під СНД розуміли Російську імперію, а під збройніми силами Співдружності — російську армію. При цьому вони лицемірно

Український культ Тараса Шевченка — унікальний у світі. Чужинці не можуть його зрозуміти, бо кожний із сучасних великих народів має в історії своєї культури велетні духа і ні один з них не втілюється такою пошаною любов'ю, як Шевченко. Відповідь на це загалом для чужинців проста: ми величаємо Шевченка не тільки як поета, але за словами Пантелеймона Куліша над свіжою могилою Тараса — „світлинці небесного“.

Ми величаємо його, як творця новітньої української нації, що її він прокинув із сну аморфної етнічної маси, якою став український нарід в наслідок сторіч неволі. Ми величаємо його, як революціонера українського духу, як того, що своїм невеликим віршем „Заповіт“ плюс інші політичні поеми зробив більше в історії української політичної думки, як усі програми всіх політичних партій почавши від перелому XIX і XX сторіч, а може й від Маніфесту Головної Руської Ради у 1848 році.

У кожному скупченні української громади у діяспорі щорічно у „Шевченкових днях“, у березні, в якому Поет народився і помер, відбуваються в його честь святкові концерти — академії. Центральним святкуванням є щорічні Шевченкові — конференції, що їх влаштовують від 1981 року всі три провідні українські наукові установи в Америці: Наукове Т-во ім. Шевченка, Вільна Академія Наук і Український Науковий Інститут при Гарвардському університеті. Колишній довголітній голова НТШ, д-р Ярослав Падок має що велику заслугу, що зумів замирити ці три світлі наукові установи саме на платформі спільного культу Шевченка. Цю традицію продовжує його наступник, за його головування науковий секретар проф. Леонід Рудницький із сучасним науковим секретарем проф. Ларисою Ониськевич. Книга, яку маємо перед собою, це саме рівно 30 доповідей і статей, виголошених на Шев-

ченкових конференціях і надісланих для вшанування Поета в 175-річчя його народин. Видано цю книгу, як зазначено у підзаголовку цих завваг, разом із Бібліотекою Прологу й журналу „Сучасність“, що його редактором є проф. Тарас Гунчак. Богдан Певний — мистець і, мабуть, найкращий наш теперішній мистецтвознавець, прикрасив тверду полотняну обгортку книги символічним лавровим вінком цифри доволі дати „175“.

Це не популярна книжка, яку читалося би, як бестрепетний твір. Складається вона з творів учених, здебільшого професорів університету, кожна доповідь-стаття у притаманному стилі автора. Перша стаття — це „Критика поетичним словом“ професора Юрія Шереха-Шевельова. Але всі ці 30 стат-

Микола Руденко

У НАС Є ГРУНТ ПІД НОГАМИ

II.

ділі спільних надбань Чорноморської флотії ще й замало, аби компенсувати зусилля українського народу в цій галузі.

Але Б. Єльцин вирішив виправити свою політичну незграбність: адже ж він мав сказати, що Чорноморська флотія повинна належати Співдружності держав. Щоправда, тут знову виникає питання: чому три інші флотії (Балтійська, Тихоокеанська і Північна) не повинні належати Росії, а Чорноморська (і тільки вона) має бути поділена на всіх членів СНД?

Та все ж, на думку російських урядовців, евфемізми виглядають шляхетніше, ніж прямі визнання — саме тому Б. Єльцинові й довелося летіти в Новоросійськ, аби з потужного ракетного носія внести лицемірну поправку: Чорноморська флотія належить не Росії, а СНД. Прямодушному Єльцинові пояснили, що по суті це те ж саме, але по формі виглядає набагато пристойніше.

І все ж не варто думати, що саме Єльцина треба вважати найбільш войовничим недругом України. Ні, це не так — Єльцин належить до людей поміркованих. Його часом заносить, мов лижника на гірському крутосхилі, але він уміє своєчасно вирівнятися. Зате в його оточенні є люди, які навіть пишануть своєю антиукраїнською наставленістю.

Маю на увазі віцепрезидента О. Руцького та голову Верховної Ради РФ Руслану Хазбулатова. Обидва вони не ховають свого шовіністичного великодержавництва й ненависті до України за те, що вона здобула незалежність. Обидва плекають великі територіальні претенсії до нашої Батьківщини та нездоланне бажання бачити Росію в учорашніх межах — тобто у вигляді імперії, куди входили й нинішні незалежні держави. Руцької і Хазбулатов широко декларують свої імперські погляди, намагаючись зобразити справу так, що це Україна винна у всіх злигоднях російського народу. Оскільки державні посади цих запеклих шовіністів сьогодні найвищі (після Єльцина), російські газети й радіо, догоджаючи їм, безперервно вихлюпують на Україну водоспади ненависті. Складається враження, що згадані посадові особи вирішили перекласти на Україну відповідальність за економічний крах Росії — і ця тенденція виглядає доволі небезпечно. Ми знову й знову маємо дякувати Богові за те, що Україна сьогодні не беззбройна.

Можна було б підозрівати, що Руцької і Хазбулатов є речниками російського президента, але їхня політика спрямована також проти Єльцина. Руцької, скажімо, звинувачує його в економічному геноциді проти російського народу, а Хазбулатов вимагає резигнації уряду, очолюваного Єльцином.

Продовження буде.

Іван Кедрич

НОВА КНИГА ПРО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

„Світ Тараса Шевченка“, Записки НТШ, т. 214. і Бібліотека Прологу й „Сучасності“, збірка статей до 175-річчя з дня народження поета, редактори: Лариса М. П. Ониськевич, Леонід Рудницький, Богдан Певний, Тарас Гунчак. Нью Йорк, 1991 р., стор. 488.

ченкових конференціях і надісланих для вшанування Поета в 175-річчя його народин. Видано цю книгу, як зазначено у підзаголовку цих завваг, разом із Бібліотекою Прологу й журналу „Сучасність“, що його редактором є проф. Тарас Гунчак. Богдан Певний — мистець і, мабуть, найкращий наш теперішній мистецтвознавець, прикрасив тверду полотняну обгортку книги символічним лавровим вінком цифри доволі дати „175“.

Це не популярна книжка, яку читалося би, як бестрепетний твір. Складається вона з творів учених, здебільшого професорів університету, кожна доповідь-стаття у притаманному стилі автора. Перша стаття — це „Критика поетичним словом“ професора Юрія Шереха-Шевельова. Але всі ці 30 стат-

тей кидають яскраве світло на невичерпне багатство аспектів життя і творчості Тараса Шевченка. Присвячено йому уже десятки книжок і тисячі статей. Створилася ціла окрема ділянка науки — шевченкознавство. І ця об'ємиста книжка не вичерпує всього, що ще можна сказати про Шевченка і його творчість. У цьому й містична тайна генія цієї геніальної людини — геніального творця. „Світи Тараса Шевченка“ — це гарний поклін його тіням. Бездоганна книга під редакційним і технічним оглядом. Короткий інформаційний Вступ від Редакції, стиль якого зраджує ученого літературознавця. Бібліографія, список наукових статей, і Додаток („Адресендум“) з кількома документами та показник імені на 10-ті сторінках.

„Світи Тараса Шевченка“ появилася у серії „Записок“ НТШ, які охоплюють наукові твори й монографії. Те, що ця книга не є „легкою літературою“ і має чергове число Записок — не повинно відстрашувати покупця з-поза наукового світу. Це першорядна прикраса кожної приватної бібліотеки і прегарний культурний дарунок з різної нагоди — та й без неї.

— рисункові фільми на телевізії. В програмі американські, російські, а теж чудові українські. Я чула критику, що на — українських завжди жінки грубуваті, а козаки стрункі і моторні. Я якось на такі не попала, а ті, які бачила, аж просяться на відеофільми для наших дітей у діаспорі.

Інші зустрічі завертають вас до Георгієвськи в Казахстан. Давні співтовариші теж змінилися: прибуло років, декому ваги, а ще інші, як цей, якого ви „власноручно“ хрестили, ваш похресник, або, як тепер кажуть хрищенці тут із гарненькою дружиною, батько двох чудових дочок. Він, коли був у війську, використав можливість поїхати до Георгієвськи, де родився, а там пошукав на цвинтарі могилку нашої мами з якої зробив знімки.

Ще інші зустрічі завертають вас у молодість, до Пласту, на табір на Соколі, Остодорі чи в Космачі. Це, які ж близькі! Номі, Стефа, Марушка, й інші... Була теж несподівана зустріч. На гарній виставці Аки Перейми і Тані Осадди в Музеї Етнографії і Художнього Промислу Академії Наук, чергова, коли побачила мій підпис у книзі гостей, біжить за мною і кличе: „То ви Ляса Старосільська!“ Я вас пам'ятаю з табору на Соколі. Вас поруч Цюпи Палів. Тільки ви тоді були шупленькі!.

Мені радісно і я майже горда. Мене пам'ятають! Але і жаль, почуття наче б то я мала скарб, який загубився десь на дорозі життя.

Сороковий день після смерті мого брата Юрія, який помер 21-го листопада у Вашингтоні. В катедрі св. Юра Служба Божа. Біля 150 пластунів-юнаків, старших пластунів, сеньйорів. Прийшлись мені сказати до них слово на подвір'ї між палатою, де колись ми відвідували великого опікуна і добродія Пласту, Митрополита Андрія Шептицького, і катедрою де бували листопадові відправи. На тому подвір'ї, де колись ми стояли стрункими рядами, а польська кінна поліція розганяла нас. Який же щастливий був би мій брат Юрій, коли б бачив ці ряди пластової

Олександр Домбровський

Про патріярха української історіографії

Аналогічно до крилатої фрази, що старі вояки не вмирають, лише переносяться на нові квартири, можна сказати, що старші вчені не вмирають, лише одержують відрядження на вищі становища до академічних осель трансцендентальної сфери, а це звучить прозаїчно, що немовитимий закон природи сказав своє останнє, невідкличне слово. Таке „відрядження“ від Того, хто дає і збирає за поворотом життя, отримав один з найвидатніших представників української історичної науки — проф. д-р Олександр Оглоблин 16-го лютого 1992 року — дійсний і почесний член наших наукових установ та колишній президент УВАН і голова Українського Історичного Товариства, голова Історичної Секції при УВАН, колишній професор університету в Україні, а згодом УВУ та при Гарварді, а далі сеньйор і організатор нашої історичної науки, який виховав молодше покоління українських істориків, автор численних і цінних наукових праць з історії України та авторитет в домені української національної історіографії. Наш короткий некролог не включає біо-бібліографічних даних про св. п. Ол. Оглоблина. Це зроблено в Науковому Збірнику УВАН на пошану Ол. Оглоблина, а також на сторінках „Українського Історика“, не рахуючи ювілейних матеріалів, поміщених у пресі. Немає сумніву, що згодом з'явиться окрема монографія, присвячена життю й діяльності цього історика на ширшому тлі розвитку сучасної української національно-державницької історіографії. Ціллю цього некрологу є подати до широкого відома зацікавлених справами нашої науки громади про втрату нашого наукового світу та наголосити видатну роль, яку він відіграв у формуванні модерної української науково-історичної думки.

Пишучи ці рядки, виконуємо за прикритою волю св. п. Оглоблина. Після написання ювілейної статті про нього („Олександр Домбровський, дев'ятдесятілітній проф. Олександра Оглоблина, 7-го, 8-го, 9-го листопада 1989 року) він у телефонічному розмові дякував мені з рівночасним проханням: „...і ще, Олександр Михайловичу, напиште некролог про мене“. Я був свідомий того, що моя відповідь: „Олександр Петровичу, я не хочу чути більше тих слів з ваших уст...“ не виходила з рамок звичайної риторики, бож 90 років життя говорить само за себе. Олександр Оглоблин був людиною і згідно з пословицею: ніщо людського не було йому чужим, але притомо він залишив по

Тематичний вахляр наукової спадщини проф. Ол. Оглоблина — патріярха сучасної української історіографії широчезний і мультиперспективно-багатограцій: — домена історіографії взагалі, економічної й політичної та культурна історія України, проблеми з історії Української Церкви, допоміжні дисципліни історії (генеалогія, геральдика, сфрагістика), джерельно-архівні матеріали й археографія. Поруч історіографічно-прагматичного постулату є узгляднений також ідеологічний підхід при інтерпретації історичного процесу з позицій модерної національно-державницької дум-

(Закінчення на стор. 3)

молоді тепер, у Львові.

Але крім рідних близьких людей є ще львівська вулиця; люди в трамваях, автобусах, крамницях. Як ж різниця від 1964 року! Це передусім мова — українська мова. Приємно вражає як радо допомагають, коли звернутися до них по-рідному. Ось митник на летовищі в „мундирі“ сміється „від-уха-до-уха“, коли звертається до нього по-українськи, ще й питає: „А може ви рублі вивозите?“ Очевидно, не все так і не всюди. Інколи, в бюрах, а один раз і в музеї, вражає вас нечемність, наче ворожесті. І спало на думку, що будувати державу нелегко! Це ж треба переорганізувати всі установи, усі уряди, пошту, залізницю... і перевиховати людей.

Хочеться походити сльжками молодості. Колись я написала спомин „Музикальна кам'яниця“, тепер я її відвідую. Там мавши Соломію Крушельницької, бож цей дім її власність. Вулиця Крашевського, тепер Чернишевського ч. 23. Оглядаємо музеї. Ми жили поверх вище. Молода жінка — працівник музею, віддала його справі і ентузіастка — нас веде, все тут нам пояснює і аж сяє з радості, коли їй кажу, що колись ми тут жили. Ще дуже вона радіє від цього, як я починаю розшифровувати знімки: група — Микола Лисенко сидить у першому ряді, поруч нього мій дід Володимир Шухевич і бабуся Герміна. Це очевидно день ювілею Миколи Лисенка, що його влаштував мій дід в 1903 році. А там, у третьому ряді, — моя мама.

Недалеко Музей Новаківського. І знову оживають спомини: кольоритна постать мистця і його жінки — красуні в народному одязі. Тут була його малярська школа, з якої виийшли ряди мистців. Звідтіля він малював катедру св. Юра. Сьогодні виставка картин Миколи Левницького з Канади. Як добре побачити, що зникають простори, кордони.

Продовження буде.

Помер П. Гаравус, довголітній
скарбник і секретар 127-го
Відділу УНС

Св. п. П. і М. Гаравуси

В понеділок, 20-го січня 1992 року, у місцевому шпиталі помер на 76-му році життя довголітній скарбник і секретар 127-го Відділу і фінансовий референт Бафалівської Округи УНС-Союзу св. п. Петро Гаравус. П. Гаравус народився 26-го травня 1916 року в Бафало, Н. Й., одиначивши від своїх родичів любов до своєї Церкви і українського народу. Він одружився з Марією з дому Володка, обоє стали активними членами бафалівської громади. Петро був касиром і секретарем 127-го Відділу УНС і разом із своєю дружиною Марією посвячував багато часу союзовим, церковним і громадським справам. Був делегатом свого Відділу на багатьох конвенціях УНС-Союзу, брав активну участь в різних комісіях. Св. п. Петро був членом Станції Українсько-Американських Ветеранів ім. Й. Грицька, членом Ліги Українських Католиків, Парофіального Комітету церкви св. Миколая і найстарішого Товариства „Січ“ в Бафало, Товариства за Патріярхат і, останньо, членом і збірником комітету допомоги Україні і дітям Чорнобиля. Посвячуючи багато часу, своєю порадою і жертвенною працею П. Гаравус заслужив собі пошану цілої бафалівської громади. По смерті батька його дружини Марії бл. п. Володка, який був секретарем 127-го Відділу УНС-Союзу,

перебрали його працю і працювали жертвенно разом до останнього дня свого життя. Св. п. Петра крім обов'язків у своєму найбільшому Відділі, помагав своїй дружині, св. п. Марії, у праці фінансового референта в Округовому Комітеті УНС і став вірним промотором для відділів Округи. Тому їхній відхід у вічність залишив велику прогалину в союзовій і громадській праці в Бафало. Оцінюючи його активність і вірну працю, 22-го січня зібралася численна бафалівська громада в похоронному заведенні Вушкі, щоб віддати покійному останню пошану. З похоронного заведення довга процесія автомобілів супроводжала покійного до церкви св. Миколая, а відтак на цвинтар св. Матвія. Похоронні обряди відслужили: парох о. Маріян Процик і сотрудник о. Микола Регоша. На цвинтарі прощали покійного представники Українсько-Американських Ветеранів Роман Контотопський від Бафалівської Округи УНС-Союзу і 127-го Відділу висловив найсерdecніші співчуття дочкам Христії Кетлін, зятєві Патріркові, внукові Меттві і внучці Меген та дальшій родині покійного. Нехай пам'ять покійного залишиться між нами, а вірцева праця буде прикладом для майбутніх поколінь.

Д. Пітолай

Український Музей в Нью Йорку
запрошує членів і громадянство на

ВІДКРИТТЯ
ДВОХ ВИСТАВОК
нові твори

ЛЮБОМИРА МЕДВЕДЯ
мистця з України

ПОЛІТИЧНИЙ ПЛЯКАТ
ТА КАРИКАТУРА

в неділю, 1-го березня 1992 р. о год. 2-й по пол.
О год. 3:30 по пол. слово АНДРІЯ НОВАКІВСЬКОГО,
директора Національного Музею у Львові,
„Національний Музей скарбниці української культури“.

Виставка триватиме до 15-го березня 1992 р.

Український Музей
203 Друга авеню, Нью Йорк, Н.Й. 10003

У 50-РІЧЧЯ ПОСТАННЯ УПА

1992 рік — це ювілейний рік Української Повстанської Армії. 50 років тому в добу важкої боротьби двох світових потуг — комуністичної Москви та гітлерівської Німеччини — постала нова збройна сила України — Українська Повстанська Армія.

УПА стала прямим продовженням української національної революції 1917—21 років, коли то Українська Центральна Рада проголосила IV Універсалом постання самостійної Української Народної Республіки. Молоді державі приходилося обороняти волю українського народу перед наступом ворожих сил Москви. Голова держави та Головний Отаман Армії УНР Симон Петлюра вів героїчний змаг для збереження самостійної України.

Прийшли Крути, чотирикутник смерті, зимові походи, Базар. Та встояти не було сили. Україна була здана виключно на власні сили у тій затьняній боротьбі. Бойовий побратим Симона Петлюри полк. Євген Коновалець продовжував боротьбу за ці самі ідеали нації методами підпільної боротьби. Твориться УВО, а згодом ОУН, що підняли прапор боротьби за українську самостійну соборну державу на всіх просторах України, а головню на її західних землях та на еміграції. У 1938—39 роках Закарпатська Україна, використовуючи пригожий момент, проголосила незалежність Карпатської України, а на чолі з о. д-ром Августином Волошином. Для оборони волі народу постає Карпатська Січ.

З початком Другої світової війни, 30-го червня 1941 року зусиллям ОУН під проводом Степана Бандери проголошено у Львові відновлення української держави, а Тимчасове Державне Правління очолює Ярослав Стецько. Та ворожу політику Москви супроти України перебрала гітлерівська Німеччина, яка жорстоко поборювала українських патріотів-борців за волю України та її державність. З метою відновлення української державної незалежності, зокрема оборони народу перед німецькими окупантами та більшовицькими партизанами, ОУН організує Українську Повстанську Армію в жовтні 1942 року на Волині. Повстанський рух поширюється з Волині на Полісся, а згодом у Галичину та східні землі України. Для утвердження визвольних ідей України відбуваються від вересня 1943 року пропагандивні рейди УПА по східних областях України. У лави УПА включаються інші поневолені Московю народи. Організуючи спільну дію поневолених народів ОУН у співдії з командуванням УПА, скликали 21-22-го листопада 1943 року конференцію поневолених народів Сходу Європи й Азії. Участь у спільній конференції взяли представники 13-ти народів.

В 1943 році відкривається новий фронт боротьби проти УПА, з навалюю більшовицьких партизанів під керівництвом ген. Ковпака та чисельних парашутистів. В додатку до цього відкривається ще один непотрібний фронт, накинаний ворогом, — боротьба польського підпілля проти українського народу.

Одночасно з активною збройною боротьбою, ішла інтенсивна підготовка нових кадрів УПА. Головне командування очолює ген-хор. Роман Шухевич — Тарас Чупринка. Збройні сили поділено на чотири групи: УПА—Північ, УПА—Захід, УПА—Південь, УПА—Схід. Групи ділилися на воєнні округи, а ті на тактичні відтинки УПА. Допоміжними частинами УПА стали Самооборонні Кушіві Відділи (СКВ), створені організаційною сіткою ОУН. Зорганізовано старшинські і підстаршинські школи УПА, підпільні видавничі округи — друкарні, мережу постачання та запаси харчів.

11—15-го липня 1944 року відбувся Перший Великий Збір Української Головної Визвольної Ради (УГВР), на якому ухвалено основні законодавчі документи УГВР — устрій, платформу й Універсал, та вибрано керівні органи УГВР.

Хоча ОУН під проводом Степана Бандери дала почин і організувала УПА, включила в УПА свої численні кадри і забезпечила її старшинським складом, то після оформлення УГВР, УПА була підпорядкована голові Генерального Секретаріату, який був рівночасно генеральним секретарем військових справ, ген-хор. Романові Шухевичеві — Тарасові Чупринці. УПА стала армією усього народу, під одним політичним проводом. Під кінець 1944 року ціла українська територія опинилася під московсько-більшовицькою окупацією. Почалася нова війна України проти більшовицької Москви. Бій на всіх фронтах, війна жорстока, нечувана досі в історії людства. Москва кинула проти УПА та ОУН із збройного підпілля мільйони вояцтва, створила спеціальні загони вишколених комуністів, вживала всіх родів зброї, включно з бактеріологічною, карала безборонне населення вивозами в Сибір, створила окрему пропагандивну машину. Шість разів зверталася Москва до повстанців із закликом скласти зброю. Члени ОУН і воїни УПА не здавалися. Вони по-геройськи боролися за волю свого народу, за самостійну державу. Довгих 10 років тривала організована боротьба України проти комуністичної Москви.

УПА проводила пропагандивні рейди до сусідніх держав: Чехо-Словаччини, Польщі, Румунії, Білорусії, Мадярщини.

Для знищення УПА та сітки ОУН на Закерзонні був підписаний потрійний союз СССР, Польщі і Чехо-Словаччини. Українське населення в Польщі насильно викинено з їх прадідівських хат на схід до УССР та на західні землі, які дісталися Польщі від Німеччини.

В останніх роках боротьби ОУН-УПА та збройного підпілля умови, в яких вона велася, змінювалися дуже часто. Тому використовувано рейди, з яких найбільший був у 1947 році в Західну Європу.

У зверненні Президії УГВР, Секретаріату військових справ УГВР і Головної команди УПА, між іншим, написано: „В роках грізного лихоліття Українська Повстанська Армія підняла прапор визвольної боротьби за українську державу і не дозволила його потоптати ворогам українського народу. Вона була і є виразником і живучим доказом повної незалежності від будь-яких зовнішніх чинників української визвольної політики та її революційних керівників, що служили і служать єдиною справі українського народу. Вона зберегла чистоту ідей і правильну політичну лінію визвольної української боротьби та врятувала вояцьку честь свого народу. Своєю зброєю і кров'ю своїх стрільців вона виписала нові сторінки в історії українського війська“.

У 50-ліття УПА віддаймо належну честь її творцям, командирам і стрільцям, які своєю працею і кров'ю прискорили розвал московсько-більшовицької імперії, на руїнах якої постає в нових обставинах вільна і незалежна українська держава, як вислід усіх попередніх визвольних змагань.

За Президію Світового Братства
Вояків УПА

Лев Футала
голова

Мирослав Климко
секретар

Український хіропрактик відвідає
Східню Європу

Весною цього року під патронатом американської організації, яка має назву „Люди людям, програма громадського амбасадорства“, відбудеться поїздка лікарів-спеціалістів менаджменту болів. Ціллю прогульки є познакомитися з теоріями і технікою лікування болів у Східній Європі і познакомити спеціалістів у тих країнах з американськими методами. Прогулькою вестиме відомий знавець цієї ділянки медицини д-р Вільям Гарша з Оклахома Сіті, Окла.

До участі у цій науково-дослідній поїздки до Росії, Мадярщини та Чехо-Словаччини запрошено лікарів-українців д-ра Нестора Стиха на з Ворренської клініки хіропрактики у Воррені, Огайо.

Маючи диплом Американської академії менаджменту болів, д-р Н. Стихно буде представником американських хіропрактиків. Делегація відвідає головні медичні центри та університети у Москві, Будапешті, Шегеді та Празі, щоби обмінятися думками і методами у лікуванні хронічних і гострих болів.

Тепер д-р Н. Стихно завідає Ворренською клінікою хіропрактики та Послугами менаджменту травм у місцевості Говланд, Огайо.

Д-р Н. Стихно

Помер І. Ділай-Корчик,
колишній воїн УПА

Н-й Йорк. — Головна Упраза Товариства УПА ім. ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки повідомля, що в неділю, 23-го лютого 1992 року, несподівано помер св. п. Іван Ділай псевдо „Корчик“, колишній вояк Української Повстанської Армії, в ЗСА член ГУ Т-ва Вояків УПА. І. Ділай-Корчик народився 15-го вересня 1920 року в с. Базиринці на Тернопільщині в західній Україні.

Панахида в четвер, 27-го лютого, о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вулиця в Нью Йорку. Похорон в п'ятницю, 28-го лютого, о год. 9-й з церкви св. Юра на цвинтар св. Духа в Гемтонбургу.

У П'ЯТДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Дарії з Шухевичів і Володимира Старосольських

які згинувли в Казахстані і в Сибірі, а теж за спокій душ їхніх синів

Ігоря і Юрія Старосольських

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

25-го лютого 1992 р. о год. 10-й в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.;
28-го лютого 1992 р. о год. 9-й в базиліці Непорочного Зачаття у Вашингтоні, Д. К.;
29-го лютого 1992 р. о год. 9-й в церкві св. Юра в Нью Йорку

Про политви просить
РОДИНА
в Америці й Україні

Наукове Товариство ім. Шевченка у ЗСА
з повагою і смутком повідомляє українське громадянство, що 16-го лютого 1992 р. в Лудлов, Масс. помер на 92-му році життя сеньйор українських істориків і почесний член Наукового Товариства Шевченка

сл. п. проф. д-р

Олександр Оглоблін

ПОХОРОНИ відбулися в четвер, 20-го лютого 1992 року в Лудлов, Масс.
Пам'ять про нього залишиться в нашій науці та історії вічною!

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці
у глибокому смутку ділиться сумною вісткою з членами й українським громадянством, що 3-го лютого 1992 р., у Санта Барбара, Каліфорнія, помер

бл. п. д-р

Вячеслав Сеньютович-Бережницький

дійсний член Історично-Філософської Секції НТШ, історик
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка і
Дирекція Історично-Філософської Секції НТШ

ПРЕДСТАВНИКИ ЦИГАНСЬКИХ громад Мадярщини, Чехо-Словаччини, Румунії і Росії обговорюють у Парижі можливість координації своїх дій. В Європі, переважно східній, проживає майже 6 мільйонів циган. Чимало з них продовжують вести мандрівний спосіб життя, що викликає гострі протести з боку громадськості східноєвропейських країн.

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього відійшла у вічність
дня 21-го грудня 1991 року на 94-му році життя,
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ПРАПРАБАБЦЯ

СВ. П.

Антоніна Світенко

Сповнені невимовним жалем, бажаємо цією дорогою висловити нашу подяку всім, які віддали покійній останню прислугу.

Щиро дякуємо Високопреподобному о. д-рові Володимирові Пасці, за духовну опіку, прощальну проповідь і похоронні відправи. Дуже дякуємо д-рові Р. Дикому за лікарську опіку. Дякуємо М. Ковальчові, голові УККА у Філадельфії, за прощальні слова на Парастасі і на цвинтарі. Щира подяка для А. Стахнів за дякування.

Родині Роспутькам і родині за квіти, та похоронному заведенні М. Насевича, за сумлінне переведення похорону. Щире спасибі родині, приятелям і знайомим, за численну участь на Парастасі і похороні, за молитви та щедри пожертви на: Служби Божі, на УОКЦентер, на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, на українську програму по телебаченні і на св. Софію.

На Служби Божі зложили: А. Букшована, М. Безпалко, І. Н. Вязівський, І. М. Віто, Е. Валовська, М. І. М. Грицькован, М. Гивель, Ю. Дигдала, О. Дорога, О. І. А. Кобаса, І. М. Ковальчин, С. І. М. Ковалишин, М. І. О. Лисяк, М. Леськів, С. І. М. Леськів, М. Луцишин, М. І. Д. Молдован, д-р П. І. А. Мірчук, С. Нанашко, В. Петрів, М. І. К. Ремчук, А. Роспутько, д-р Б. І. П. Сілецький, С. І. П. Світенко, Р. Світенко, І. П. Світенко, Г. І. А. Стахнів, М. Флюнт, С. Юрчак з родиною, М. І. Я. Яциник, д-р М. І. Ю. Чатирка, Жіноча Організація Оборони за Незалежність України.

На УОКЦЕНТЕР зложили:

по \$200 дол. — І. М. Біленькі, Р. Біленькі і О. Кусий;
\$75 — М. І. О. Павлюк;
по \$50 — У. І. В. Зінич, С. І. П. Світенко;
по \$30 — Т. І. Ю. Данилів, М. І. Б. Кохановський, Б. Павлюк;
по \$25 — Р. Андрейчик, О. Бабич, П. І. Т. Галушка, Б. І. З. Захарчук, С. І. А. Махук, З. І. А. Процюк, Д. І. Г. Ковальчин, І. І. М. Ковальчів, Б. І. Х. Сенік, Трипупенко з родиною, П. І. А. Федьків, П. І. Ю. Савчак;
по \$20 — Р. І. Васюрко, І. Н. Вязівський, Ю. Дигдала, С. І. М. Ковалишин, З. Лісна, М. Леськів, Е. Мельник, М. Флюнт, д-р Ю. І. М. Чатирка;
\$15 — І. П. Світенко;
по \$10 — С. І. М. Леськів, М. Романенчук, А. Роспутько, Г. І. А. Стахнів.

Разом \$1000

На ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ЧОРНОБИЛЯ, зложили:

\$75 — І. М. Ковальчин;
по \$50 — Лігія проти Знеславлення Українського Імені; Н. І. Б. Павлюк, А. Стахнів;
по \$25 — М. І. Б. Антонішин, З. І. Е. Брожина, А. І. Б. Бортнічак, П. І. М. Кий, Д. І. Т. Ковальчин;
\$15 — І. П. Світенко;
\$10 — П. І. Б. Павлюк.

Разом \$375

На УКРАЇНСЬКУ ПРОГРАМУ ПО ТЕЛЕБАЧЕННІ зложили:

\$100 — І. М. Ковальчин; \$50 — О. І. А. Кобаса.

На ПАТРІАРШИЙ ФОНД зложили: \$10 — О. Дорога.

Щиро дякуємо за пожертви, нехай Всевишній Господь винагородить вас своїми ласками.

ЛОНГІН І СТЕФАНІЯ СВІТЕНКО з родиною

ПОДЯКА

Дня 31-го січня 1991 р. відійшла у вічність
на 61-му році життя
наша незабутня
СЕСТРА, ШВАГЕРКА І ТЕТА

МАРІЯ МЕЛЬНИК
ур. КОБРИН

а дня 14-го червня 1991 року відійшов у вічність
на 58-му році життя
наш одиникий улюблений
БРАТ, ШВАГЕР І СТРИЙКО

ЗЕНОН КОБРИН

Цією дорогою складаємо щирю подяку всім нашим рідним, приятелям і знайомим, які писали, телефонічно і усно висловлювали нам співчуття і слова розради в час нашого горя.

Щиро дякуємо о. крилош. Любомирові Мудрому за відслуження заупокійних Божественних Літургій і Панахид в нашій парафіяльній церкві Пресвятої Трійці в Стетен Айленд, Н. Й. та за молитви за душі покійників. Рівнож дякуємо від щирого серця за відслуження Божественної Літургії о. крилош. Василеві Стебельському в Редінгу, Пенсильванія, і за відслуження Парастасу і за молитви о. д-рові архимандритові Анастасію в Довері, Фльориді.

Ми безконачно вдячні за пожертви на Божественні Літургії, як рівнож за пожертви на добродійні цілі замість квітів на свіжі могили наших дорогих покійників.

На БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ жертвували: Ярослава, Мирон і Орест Баранецькі; родина Данішевські; Дарія і д-р Андрій Жугта; Оля і Роман Кобрин; родина Ленг; Стефанія і Володимир Осадці; Елеанор Воллес; і працівники організації для недорозвинених Стетіу Нью Йорк в Стетен Айленд, Н. Й. (Staten Island D.D.S.O.).

Д-р Андрій і Дарія Жугти, Савен Гіллс, Огайо пожертвували 250 дол. на фонд виворення історичного фільму „Україна в 2-й Світовій Війні“, замість квітів на свіжу могилу бл. п. Марії, за що ми їй цією дорогою ще раз щиро дякуємо.

Наші руки прислали пожертви замість квітів наступні особи, яким ми також ще раз щиро дякуємо:

100 дол. — Євгенія Оборо, Вінніпег, Канада;
70 дол. — Ірена й Олесь Воробець, Флашінг, Н. Й.;
50 дол. — Дарія і д-р Андрій Жугта, Савен Гіллс, Огайо;
40 дол. — Катерина і Гелмут Деуен (Daehn), Пітсфорд, Н. Й.;
по 35 дол. — Маруся Почтар, Парма, Огайо, і Параска Гаркач, Льюрейн, Огайо;
по 30 дол. — Анастасія Собські, Пітсфорд, Н. Й. і працівники організації для недорозвинених, Стетен Айленд, Н. Й.;
по 20 дол. — Стефанія і Тадей Ліпінські, Спрінг Гілл, Фльориді, і Ядвіга і Михайло Собські, Рочестер, Н. Й.;
по 10 дол. — Марія Ніч, Флашінг, Н. Й. і Софія Чабан, Філадельфія, Па.

Разом 450 дол., які переслали, як слідує:

180 дол. — на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля;
170 дол. — на Чорнобильський Проект Українського Братського Союзу;
50 дол. — на Український Канадський Центр Дослідження;
50 дол. — на Українську Світову Фундацію.

Хай Всевишній Бог винагородить вас усіх сторицею.

Брат — АТАНАС КОБРИН
Братівки — КАТРУСЯ КОБРИН
Братівки — ОЛЕСЬ-ЗЕНОН, АНДРІЙ-БОГДАН З ГАЛУСЬКО, ІГОР І МАРІЯ-ЛЮБА З ГАЛУСЬКО І ЮРЧИКОМ

КОМП'ЮТЕР РОЗМОВЛЯЄ УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ

Русифікація України велася протягом століть всіма можливими засобами. На сучасному етапі розвитку суспільства виникли ще один модерний і водночас найпотужніший засіб — комп'ютер.

Дитина, яка ще в сім'ї чує від рідних свою українську мову, приходячи в садок, середно та вищу школу, змушена спілкуватися з комп'ютером російською. Хіба це не викликає в неї почуття неповноцінності рідної мови? А в професійній діяльності — на підприємстві, заводі, в науково-дослідному інституті? А в щоденному побуті — на залізничній, на автобусній, на пошті? Тут також всі комп'ютери розмовляють або російською, або англійською мовою. Новітній інформаційний засіб сучасного суспільства також русифікує Україну.

А хіба не можна спрямувати цю сильну зброю в протилежному напрямку? Навчилися розмовляти комп'ютери українською мовою, використати найпотужніший засіб сучасної інформатики на прискорення оволодіння українською мовою всім населенням від дітей до дорослих.

В жовтні минулого року у Львові відбулася перша в Україні міжнародна наукова конференція, присвячена проблемам українізації комп'ютерів. Організатори конференції — Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, Львівський Політехнічний Інститут та Інститут Інформатики АНУ ім. В. М. Глушкова, Товариство „Просвіта” ім. Т. Шевченка. Присемно відзначити, що проблеми українізації комп'ютерів знайшли широкий відгук на Україні та в діаспорі. На конференції прибуло понад 900 фахівців з інформатики з багатьох регіонів: Києва, Харкова, Дніпропетровського, Одеси, Полтави, Вінниці, Чернівців і Львова. Прибули представники ділових сфер і науковців з ЗСА, які мають помітний досвід у цій проблемі. Зокрема, вони ще в квітні 1990 року провели підбуну конференцію в Нью-Йорку.

На конференції у Львові заслухано понад 50 доповідей з питань випрацювання українських комп'ютерних стандартів, української науково-технічної термінології, українського програмного забезпечення.

З вступним словом та привітанням до учасників конференції звернувся голова НТШ у Львові О. Романів, ректор ЛПІ проф. Ю. Рудавський та Л. Курилко від Товариства Українських Інженерів Америки.

В доповіді проф. В. Перхача запропоновано експертні оцінки ефективності мови, на основі яких

підтверджено, що коли йдеться про досконалість, економічність та милозвучність, українська мова належить до трьох найрозвинутіших мов світу разом з французькою та староперською. Показано невичерпне багатство української мови багатством українських суспільних стилів — художньо-публіцистичного, науково-технічного, ділового, військово-спортивного, наголошено нагальної необхідності їх упорядкування та стандартизації. Запропоновано концептуальні підходи щодо формування термінологічної лексики української мови без намагаючи зайвої українізації та з бажанням відобразити їх відповідність етимологічній — адекватності їх першопоходженню. Такий підхід особливо цінний для інформатики, як найдинамічнішої галузі науки з огляду на інтенсивне терміноутворення.

Оригінальні комп'ютерні українські системи навчання та програми представили Т. Бардила, Ю. Саночий (Львівська Політехніка), М. Коваль (Вінницька Політехніка), О. Губачов, В. Лагно (Полтавський Політехнічний Інститут), а також українські підручники з інформатики — О. Костів (Львівський Інженерний Інститут), Я. Глинський (Львів, ІППММ). О. Косак та С. Маньківський (Львівська Політехніка) розробили англо-українсько-російський словник з інформатики та обчислювальної техніки обсягом понад 9,000 слів.

Значну увагу присвячено різноманітному українському програмному забезпеченню: драйверам, текстовим процесорам, шрифтам, комп'ютерним фільмам, видавничим комплексам, інструментальним засобам. Текстові редактори представили М. Дейчаківський, О. Лісевич (Київ, Міжнародний Інститут Менеджменту), Л. Владимиров (Київ, НВО „Міська системотехніка”), першу українську базу даних — Л. Маєвський (Київ, „Міська системотехніка”).

Професор М. Кириченко (Чернівецький Інженерний Інститут) доповів про алгоритми та програми розпізнавання українських текстів, що дозволяють стійко розпізнавати зв'язані слова.

Слід відзначити, що на конференції дійшли до спільних поглядів лінгвістів та фахівців з техніки, розглядаючи складні проблеми формування машинного фонду української мови.

Одне із кардинальних питань — розробка стандарту на кодування літер української абетки. Працю в цьому напрямку започаткував Комітет українських комп'ютерних стандартів,

організований Товариством Українських Інженерів Америки. В комітеті під головуванням Р. Гавриляка запропоновано ряд стандартів кодування літер української абетки, серед яких слід відзначити пропозиції М. Малого, М. Біланюка, Ю. Блонаровича. М. Малій запропонував стандарт CYRILSCII, в якому здійснюється впорядкування кирилиці таким чином, що українська, білоруська та російська абетка зберігають свій порядок. У варіанті USCII, запропонованому М. Біланюком за основу береться українська абетка, а російські літери додаються. Обидва варіанти забезпечують сумісність з російськомовними та англійськомовними програмними засобами. Слід було чекати, що один із таких підходів ляже в основу українського стандарту. Проте в серпні цього року без широкого обговорення затверджено російський стандарт кодування символів української абетки, де за основу береться російська абетка, а українські літери додаються. Цей стандарт був підданий на конференції серйозній і справедливій критиці. Впровадження такого стандарту не стимулює випрацювання українського програмного забезпечення, ставлячи російськомовні програми у вигідніше становище. Цьому питанню була присвячена окрема дискусія і створено групу для вироблення пропозиції. Конститувано, що затверджений стандарт не відповідає потребам часу та вимагає перегляду.

Докторант М. Депутат (Бадфало ЗСА) представив свій варіант ефективного стандарту, на основі якого розроблено ряд українських програмних систем, в тому числі видавничого призначення. Його варіант кодування включає дублювання тих літер латинської та української абеток, які збігаються, що дозволяє звільнити коди для додаткового використання.

Відбулася демонстрація українського програмного забезпечення та технічних систем. Учасники конференції і гості мали змогу усно спілкуватися з комп'ютером українською мовою за допомогою системи, розробленої в Інституті кібернетики ім. В. Глушкова під науковим керівництвом проф. Т. Вінючка. Львівське об'єднання радіотехнічної апаратури представило спільну з По-

літехнічним інститутом програму персонального комп'ютера ПК „Львів”, який вже широко використовується на виробництві, у середніх і вищих школах. Київське виробниче об'єднання „Електронмаш” продемонструвало навчально-ігровий комплекс „Пошук” з пакетами українських програм для середніх шкіл. Оригінальне українське програмове забезпечення для комп'ютерів типу Мінтош представила А. Тимчук (Архипархіяльне управління УГКЦ).

Важливим елементом конференції стала популяризація сучасних українських інформаційних технологій. Всі учасники конференції відзначили її актуальність, в прийнятій ухвалі наголошено на необхідності розгортання робіт над формуванням українського програмного забезпечення для всіх сфер науково-технічної діяльності та навчання, створення інформаційного фонду українських програмних засобів, реєстрації організацій, що його розробляють, заснування українського науково-технічного журналу, орієнтованого на користувачів персональними комп'ютерами.

Висловлено задоволення, що спільними зусиллями ми змінили поворотну точку в розвитку української мови в усі царини народного господарства та культури України.

Друга конференція з проблем українізації комп'ютерів відбудеться від 28-го вересня до 2-го жовтня 1992 року. Надіємось, що участь фахівців з діаспори буде ще більшою. Ми надамо можливість демонструвати та рекламувати програмову продукцію та комп'ютерні системи. Тому запрошуємо також представників фірм взяти участь в праці конференції.

На конференції будуть широко представлені різноманітні організації з усієї України.

Одночасно запрошуємо фірми та окремих осіб стати спонсорами конференції, що буде сприяти її проведенню. Пропозиції відносно участі в конференції просимо надсилати до 1-го квітня на адресу: Україна, Львів-центр, вул. Матейко 4, Наукове Товариство ім. Т. Шевченка.

Проф. Роман Базилевич
Львів

П'яніст А. Слободяник з концертом у Клівленді

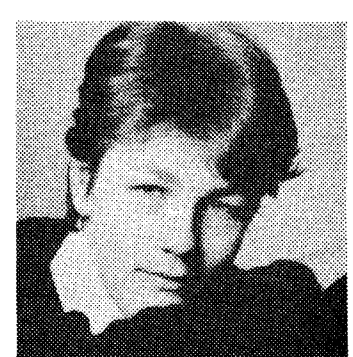
12-й Відділ Союзу України Америки в Клівленді з присемністю поручає громадськості Клівленду та інших міст Огайо п'яніста Алекса Слободяника, який виступить з концертом в неділю, 22-го березня, в залі Куягога комьюніті коледж, 11000 Плезант Велл рд. в Парма, Огайо, в 3-ій год. по полудні.

17-літній А. Слободяник дебютував у Нью-Йорку в Українському Інституті Америки ще у 1989 році де він концертував зі своїм батьком, широко відомим українським п'яністом Олександром Слободяником.

У січні 1990 року Алекс виграв перше місце в міжнародній конкурсії молодих концертних мистців; крім цього виграв також нагороду симфонічної оркестри Ричмонду. Від того часу Алекс концертує у різних містах Америки. Під цю пору А. Слободяник продовжує свої студії в Клівлендському інституті музики зі славним п'яністом Сергієм Бабаяном.

В програмі концерту, крім світових класиків, п'яніст виконає твори Миколи Лисенка з нагоди його 150-ліття від дня народження, також твори Бориса Лятошинського і Мирослава Скорика.

Цим концертом 12-й Відділ СУА відзначає своє 25-

А. Слободяник

ліття безперервної добросовісної праці для української справи. Одною з традицій відділу є влаштувати культурні імпрези і в'язати приєми з користин. Додаток до концерту призначений на Медичний Фонд СУА для Дітей і Молоді — жертв Чорнобиля. Цей фонд потребує постійного доплату, бо СУА зобов'язався до тривалої допомоги в устаткуванні дитячих лікарень для жертв Чорнобиля.

Квитки в ціні 12 та 8 дол. (емерити і студенти) можна набути у членок СУА і в українських кредитках у Пармі. За дальшими інформаціями можна телефонувати на числа: (216) 659-4753 або (216) 845-3040.

Надія Дейчаківська

Геть руки від України!

У червні минулого року українська громада Фініксу збиралася на мітинг на захист депутата Верховної Ради України Степана Хмари, якого незаконно (і в який уже раз!) інквізитори КГБ ув'язнили за його мужню боротьбу в ім'я свободи і незалежності Батьківщини. І ось 29-го січня цього року ми з великою радістю вітали національного героя України, що впродовж багатьох років мужньо борючися за нашу правду, за звільнення нашого народу від жорстокого та жахливого окупанта — імперської Росії.

Степан Хмара пройшов через усі кола комуністичного пекла, залишаючись незламним оборонцем прав свого народу. Він увійде в історію його боротьби за волю, як могутня постать Каменярка, що лупав разом з іншими патріотами ту скалу, яка душила впродовж кількох століть все живе і святе на нашій землі.

У Фінікс Степана Хмару привітала громадськість — українці та представники різних національностей. С. Хмара виступив у клубі з промовою, в якій змалював становище України на сучасному етапі. Він, зокрема, зазначив, що проголошення незалежності — це тільки початок відродження України, доведеної до комуністичним режимом до повної руїни, і що для відбудови нашої держави необхідні зусилля всіх і кожного як на Україні, так і в діаспорі. Ніхто не може нині заспокоїватися після проголошення незалежності, адже треба зробити все, щоб вона вкорінилась навіки. Жодний народ у світі не знає такого лихоліття і не поніс таких жертв, як український народ за часів її окупації Росією і комуністичним ре-

жимом. Степан Хмара підкреслює, що ми повинні тримати себе на такій дистанції з Росією, щоб вона знову не накинута зашморгом в Україну новими формами союзів з нею, бо вся наша історія свідчить про те, що апетит загарбання інших народів у Росії завжди не мав меж, а особливо вона ласала і є на Україну, яку перетворила на свою колонію. Запорука свободи — постійна пильність. І вона повинна захищати нас. Українці потрібно негайно вжити всіх заходів для створення своєї армії, національної гвардії, бо жодна держава без армії існувати не може, тим більше у суспільстві з озброєним і жахливим ворогом.

Степан Хмара звернув увагу на те, що президент України Леонід Кравчук повинен вживати невідкладних і рішучих дій, які сприяли б утвердженню незалежності України і її відбудові, бо зволання рівнозначне повторенню минулого. Колишні парткрати та бюрократи все ще залишаються на своїх командних постах і керують старою Україною. Потрібні нові ініціативні кадри, патріоти, які б віддавали всю свою силу справі відбудови Батьківщини, справі добробуту, здоров'я і духовного розвитку свого народу.

С. Хмара наголосив, що треба усунути з командного поста адмірала Чорноморської флотії Ігоря Капітонова, який вороже ставиться до України. У своїй промові висловив думку, що українці діаспори повинні бути також громадянами України. Присутні зустріли ці слова рясними оплесками.

Після виступу народного

депутата Верховної Ради Степана Хмари всі, що прийшли на зустріч з ним, задавали йому безліч наболілих запитань.

Виступаючі просили невідкладно прийняти нові закони про боротьбу з соціально-небезпечними мафіями на Україні, з кримінальним елементом, запровадити українські гроші, усувати з командних постів хабарників, усіх, хто був творцем імперії зла. Українці діаспори хвилюють також астрономічні ціни на все, зокрема на квитки до Америки і назад, мито на пакки. Ціни на квитки авіаліній створюють „залізну завісу” для спілкування українців діаспори з рідними. Пошта і далі працює вкрай погано, листи або не доходять, або „повзуть” місяцями. Мито на пакки, яке у світі час призначала Москва, неймовірно високе. Порушувати край обдираний народ, що його здійснювала Москва. Присутні цілком погодилися з виступом Степана Хмари в усіх питаннях і підтримали його думку про те, що Україна повинна розвинути безпечні для неї союзи з Росією, які несуть їй нове вікове закабалення, і давати належну відсіч підступам Москви. Вболіваючи за економіку України, С. Хмара присвятив багато часу діловим зустрічам з представниками уряду та різних компаній Арізони.

Українці діаспори вшанували вірного сина України, свого легендарного борця за свободу і незалежність народу почесною грамотою українського Визвольного Фронту та пурпуровими трояндами, побажавши йому великої наснаги і здоров'я у створенні нашої держави.

Галина Маняко

Вуришили...

(Закінчення зі стор. 1)

літаків ІЛ-78 за межі України. Командування дальньої авіації під виглядом перевірки бойової готовності вирішило негайно перебазувати дивізію за межі України без узгодження з Міністерством оборони та Урядом республіки. Особливий склад дивізії призначив Україні і у зверненні до Президента просить взяти під юрисдикцію України всі частини, розташовані в Ужні.

Командуючий збройними силами СНД Євгеній Шапошніков 18-го лютого заявив кореспондентам, що дивізія дальньої авіації справді приєдналась до України, але це не означає, що дивізія перейшла під юрисдикцію України, бо вона стратегічна, а щодо стратегічних сил є спеціальна угода СНД яку порушувати не можна. Коли ж кореспонденти запитали про виведення з України шість бомбардувальників, маршал Шапошніков відповів: „Літаки перебувають там, куди прилетіли, будемо провадити переговори з українською стороною. Що стосується пілотів, то вони під трибунал не підуть, також залишаться тут”. На цей раз Шапошніков не згадав про угоду СНД і не пояснив чи порушили її 12 військових офіцерів, викравши літаки.

ПРАЦЯ

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
для опіки над дитиною 18 місяців і легкою домашньою працею. Телефонувати від 12 до 7-ої веч.
Телефон: (914) 858-4209.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
8-го БЕРЕЗНЯ 1992 р.

Адреса: Іллі. Річні загальні збори 301-го Відділу. Ім. Дмитра Вітовського о. год. 12-й див. в приміщенні парафії св. Андрія, Адріана, Іллі. Присутність всіх членів Відділу обов'язкова. В разі неможливості статуту передбаченої кількості членів, збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол., П. Врублівський, секр.

ХАРЧОВА ДОПОМОГА ДЛЯ РОДИНИ В УКРАЇНІ:

1 шинка	3 Lb
2 м'ясо каналове	7.5 Lb
3 паровик з шинки	1 Lb
4 волонка	2.25 Lb
5 ковбаса вуджена	3 Lb
6 сардини	3 Lb
7 бульйони курячі	4.5 Lb
8 гірчиця	1 Lb 08 Oz

Подана чиста вага продуктів (нето)

Вага — 32 фунти

Ціна з продуктами та доставленням — \$89.00

Oksana Int'l
Trade, Inc.
Tel.: (908) 925-0717
1111 E. Elizabeth Ave., Linden, NJ 07036

PARK COMPANY
FURNITURE STORE

26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009

Всі найновіші книжки ВІДАННЯ одержите в АРЦІ.

РОЗШУКИ

Гайдук Богдан Григорович з України розшукує своїх рідних сім'ю ЯВОРІВСЬКИХ вихавших з ЗСА в 1910 році.

Сім'я Яворівських, рік 1939-1941
Сидять: Яворівський Базьо (Василь) Тадеєвич, року нар. 1892, голова сім'ї, Яворська (Білинська) Гелена Йосипівна, року нар. 1893. Їхні діти: Мілена, Михайліна, Володимир, Олена, Анеля.
Моя адреса:
293625, Львівська область
Скопівський район
село Запідське
Гайдук Богдан Григорович

Бутенко Аделя Миколаївна
пошукує дядька
БУТЕНКА ІВАНА
ОСТАПОВИЧА

який співав у капелі Кропивницького. Хто знає біо про нього або він сам прошу писати:
349940, Україна
Луганська обл.
м. Северодонецьк
Гвардійський пр-кт 6 40 б
Кв. 61, Бутенко А. Н.

ПРАЦЯ

МОЛОДА ЛЮДИНА
(31) із Франківська пошукує будь-яку ПРАЦЮ. Уміє шити, знає столярку, патати стінгетелі. Будь ласка телефонуйте після 5 год. (212) 260-5693

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWIN & LYTWIN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ШІРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бран-
друкі і перенесенням тіл-
них Останків з різних країн
світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів ставимо на цвинтарях св. Андрія в Баянд Бруку, св. Духа в Гемтонтон-бургу, та інших
ВІДОМА СОЛІДНА
ФІРМА
Cypress Hills
Monuments
Власник — український
ВОЛОДИМИР
БІЛАНСЬКИЙ.
ОКСАНА ЛОБАЧЕВСЬКА
К. М. КАРДОВИЧ
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрити кожного дня, в суботу включно, від 9 до 5 по пол. в неділю від 10 до 4 по пол. На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проектами і порадами.

Маємо на складі книжку

Степана Волянника
БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ ДОГОВІР
9. II. 1918

Накладом автора, Клівленд, 1989, друком Укрпінт, Вуд-сток, Мд., стор. 209. Тверда оправа, ціна 14.00 дол.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані доплатити до ціни 7% продажного податку.

Англійське видання

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІШОВИЧА,

дюючий редактор: ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК
1-ий і 2-ий з циклів п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.

A-F — 119.50 дол. — 968 стор.

G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Алфаветична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, комплексне зведення і доповнене видання Енциклопедії Українознавства, повні ілюстровані кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний показник життя і культури українців в Україні і діаспорі.

Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерсі обов'язую додати до ціни 7% продажного податку.